

eHealth for Regions (eHfR) -verkosto digitaalisen terveydenhuollon kehittäjänä Itämeren alueella

17.10.2022

eHealth for Regions -verkoston kumppaneiden kanssa vuonna 2004 alkanut yhteistyö täyttää muutaman vuoden päästä jo 20 vuotta. Voidaan siis puhua jo pitkään Etelä-Pohjanmaata palvelleesta yhteistyöstä digitaalisen terveydenhuollon alalla. Verkoston toiminta on muuttunut vuosien varrella ja yhdessä vaihtelevin konsortioin on toteutettu jo neljä Itämeri-ohjelman hanketta. Verkostolle on ominaista sen jäsenten asiantuntemuksen moninaisuus. Siihen kuuluu monipuolinen joukko toimijoita, jotka työskentelevät yhdessä tavoitteiden ja visioiden saavuttamiseksi. Paremman tiedonvaihdon varmistamiseksi järjestetään säännöllisiä kumppanikokouksia. Koronavuosien jälkeen ydinverkosto kokoontuu jälleen marraskuussa 2022 Flensburgiin, Saksaan.

Verkoston tavoitteena on parantaa Euroopan kansalaisten elämää lääketieteellisten haasteiden osalta (esim. sairaudet, vammaisuus, ennaltaehkäisy). Pyrkimys on parantaa heidän turvallisuuttaan, terveyttään ja hyvinvointiaan sekä ottaa heidät mukaan digitaalisten ratkaisujen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen.

eHfR -verkosto syntyi saman nimisen hankkeen pohjalta vuonna 2007. Ensimmäinen konsortion toteuttama Itämeri (Baltic Sea Region) -ohjelman hanke ”eHealth For Regions” alkoi vuonna 2004. Hankkeen aikana huomattiin, että tällaista verkostoa tarvittiin kehittämään Itämeren alueen maiden välistä yhteistyötä digitaalisen terveydenhuollon (eHealth) alueella ja niin verkosto syntyi.

eHfR -verkoston puheenjohtajana on toiminut alusta alkaen Flensburg (Saksa). Verkoston toimintaan ja verkoston hankkeisiin on historian aikana kuulunut organisaatioita kaikista Itämeren hankeohjelma-alueen

maista (Suomi, Ruotsi, Tanska, Saksa, Puola, Viro, Latvia, Liettua). Lisäksi hankkeissa on historian aikana ollut mukana liitännäispartnereita Norjasta ja Valko-Venäjältä. Tällä hetkellä verkostossa on organisaatioita Suomesta, Tanskasta, Saksasta ja Virosta. Suomesta verkostoon kuuluvat Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ja Seinäjoen ammattikorkeakoulu.

Kansainvälisiä yhteistyöhankkeita

Verkosto on toteuttanut useita kansainvälisiä yhteistyöhankkeita. Näitä ovat verkoston nimeksi sittemmin tullut eHealth for Regions, ICT for Health, PrimCareIT ja BaltCityPrevention.

ICT for Health -hankkeessa on kiinnitetty huomio kroonisesti sairaiden ja iäkkäiden henkilöiden oikeuteen ja mahdollisuuteen matkustaa. Hankkeessa kehitettiin sähköistä henkilökohtaisen terveystietoportaalin pilottiohjelmaa, johon yksityinen henkilö voisi lisätä omia tietojaan sekä päästä käsiksi laajaan ja päivitettyyn sähköiseen tietopakettiin omaan sairauteensa liittyen. Portaali helpottaa lääkärissä käyntiä vieraassa maassa antamalla lääkärille tietoa potilaan terveydestä sekä hoidettavasta sairaudesta oikealla kielellä. Hanketta toteutettiin vuosina 2010–2012.

PrimCareIT-hankkeessa vuosina 2011–2014 arvioitiin telekonsultaation ja telementoroinnin alueellisia tarpeita ja mahdollisuuksia ammatillisen syrjäytymisen ehkäisemiseksi harvaan asutuilla alueilla. Hankkeessa myös tutkittiin telekonsultaation ja telementoroinnin laajamittaisen käytön esteitä Itämeren alueella, esim. teknologian hyväksyminen, sijoituspäätökset ja lainsäädännölliset epävarmuustekijät. Lisäksi pilotoitiin erilaisia etähoitoon ja -lääketieteeseen liittyviä kokonaisuuksia esimerkiksi etäkotihoitoa Kauhavalla Kaksineuvoisen alueella. PrimCareIT hankkeen Leadpartnerina oli Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri.

Verkoston viimeisin hanke oli BaltCityPrevention, jossa testattiin osallistuvampaa ja käyttäjälähtöisempää lähestymistapaa terveyden ehkäisy- ja edistämistoimien kehittämiseksi ja toteuttamiseksi. Uusia teknologioita hyödynnettiin hankkeen suunnittelussa ja myös innovatiivisina työkaluina ennaltaehkäisytarkoituksiin. Käyttäjien osallistuminen ja yhteisluontiprosessi ovat tämän mallin avaintekijöitä. Etelä-Pohjanmaalla hankkeessa rakennettiin mm. Fume peli, joka saatavissa sovelluksena mobiiliin ja jonka tarkoitus on ehkäistä ja vähentää nuorten tupakointia ja nuuskaamista. Hanketta toteutettiin vuosina 2017–2020.

Verkosto voi hyvin vielä 15 vuotta syntymisensä jälkeen. Verkosto on kokoontunut korona aikana Teams-kokouksiin kuukausittain ja jättänyt uusimman terveydenlukutaitoon liittyvän hankehakemuksen uuteen BSR -ohjelmaan, joka ei valitettavasti vielä ensimmäisellä kierroksella saanut rahoitusta.

Sami Perälä
TtM, kehittämispäällikkö, hyvinvointiteknologia
SeAMK

Sanna Inkeri
KTM, kansainvälisten asioiden suunnittelija
Etelä-Pohjanmaan liitto

Kuva edellisestä eHfR -verkostotapaamisesta Flensburgista vuodelta 2020.